

Αποκλίσεις στον τρόπο πρόσληψης και αξιολόγησης της παράδοσης (Γιώργος Ξεινός, Γιατρός - Λογοτέχνης)

/ [Πεμπτούσία](#)

[Προηγούμενη δημοσίευση: <http://bit.ly/2fg6IIR>]

Θα μπο-ρού-σε κα-νείς να ε-πι-κα-λε-στεί κι άλ-λα πα-ρό-μοια πα-ρα-δείγ-μα-τα, προ-κει-μέ-νου να κα-τα-δεί-ξει τις διά-φο-ρες α-πο-κλί-σεις που υ-πάρ-χουν στον τρό-πο, που το κοι-νό αί-σθη-μα προ-σλαμ-βά-νει και α-ξιο-λο-γεί το πα-ρα-δε-δο-μέ-νο. Ό-μως το φαι-νό-με-νο της σύγ-χυ-σης δεν ο-φεί-λε-ται α-πο-κλει-στι-κά στο προ-α-να-φερ-θέν κατη-γό-ρη-μα. Αυ-τό δεν εί-ναι πα-ρά το έ-λασ-σον στην κλί-μα-κα των πα-ρα-γό-ντων που προ-κα-λούν την σύγ-χυ-ση που πε-ρι-βάλ-λει την συ-νο-λι-κή ει-κό-να.

Θα 'ταν ευ-χής έρ-γον το πράγ-μα να έ-με-νε ε-δώ· στη δια-σά-φη-ση δη-λα-δή των στοι-χεί-ων που συ-να-πο-τε-λούν το πε-ριε-χό-με-νο της κλη-ρο-νο-μιάς και συ-γκρο-τούν το σώ-μα του πα-ρα-δε-δο-μέ-νου. Θα εί-χα-με να κά-νουμε με την πα-ρεμ-βο-λή ε-νός ε-λα-φρού νέ-φους, το ο-ποί-ο μπο-ρεί, βέ-βαια, να κα-θι-στά δυσ-διά-κρι-τα κά-ποια ό-ρια, εί-ναι πα-ρά ταύ-τα α-νί-σχυ-ρο να αλ-λοιώ-σει σε βά-θος την ου-σί-α των πραγ-μά-των και να στρε-βλώ-σει τη λει-τουρ-γί-α τους.

Εί-ναι α-σφα-λώς ε-νο-χλη-τι-κό να πα-ρα-βλέ-πε-ται η ι-διό-τη-τα του μνη-μεί-ου του λό-γου σ' έ-να δη-μο-τι-κό τρα-γού-δι, προ-κει-μέ-νου να προ-τα-χθεί η με-λι-κή του πλευ-ρά, ό-μως εί-ναι α-πεί-ρως πιο δυ-σά-ρε-στο γε-γο-νός η πε-ποί-θη-ση ό-τι, η ε-κτέ-λεσή του συ-νο-δευ-μέ-νη α-πό την όρ-χη-ση ντυ-μέ-νων με την εν-δυ-μα-σί-α μιας κά-ποι-ας ε-πο-χής νε-α-ρών και νε-α-νί-δων σε κά-ποια φολ-κλο-ρι-κή πα-ρά-στα-ση, α-πο-τε-λεί την α-πο-κο-ρύ-φω-σή της και συ-νέ-χι-ση της πα-ρά-δο-σης.

Πρό-κει-ται για μια αυ-τα-πά-τη πε-ρι-βε-βλη-μέ-νη τον μαν-δύ-α της εκ-πλή-ρω-σης του χρέ-ους προς τον πα-ρα-δώ-σα-ντα και της ε-πι-τέ-λε-σης του κα-θή-κο-ντος για τη δια-σφά-λι-ση της τή-ρη-σης του πα-ρα-δοθέ-ντος.

Προ-φα-νώς α-παι-τεί-ται μια ε-ξη-γη-ση και δι-και-ο-λό-γη-ση του ι-σχυ-ρι-σμού αυ-τού, ο ο-ποί-ος εκ πρώ-της ό-ψε-ως θυ-μί-ζει αυ-θαί-ρε-το α-φο-ρι-σμό. Τού-το εί-ναι δυ-νατό να ε-πι-τευ-χθεί αν ε-πι-λέ-ξου-με -λό-γω της συ-χνό-τη-τας με την ο-ποί-α προ-βάλ-λε-ται στον και-ρό μας ως κατ' ε-ξο-χή δρα-στη-ριό-τη-τα συ-νέ-χι-σης της πα-ρά-δο-σης- την α-νά-λυ-ση της λει-τουρ-γί-ας ε-νός μου-σι-κο-χο-ρευ-τι-κού συμ-βά-ντος α-ναφε-ρό-με-νο στη λα-ϊ-κή πα-ρά-δο-ση και το ο-ποί-ο, συ-νή-θως, πε-ρι-λαμ-βά-νει: α) τη μουσι-κή ε-κτέ-λε-ση ε-νός ε-πι-βιώ-σα-ντος στον χρό-νο δη-μο-τι-κού ά-σμα-τος, β) τον α-ναλο-γού-ντα στο ρυθ-μό του τρα-γού-διού χο-ρό, γ) την εν-δυ-μα-σί-α των χο-ρευ-τών που πα-ρα-πέ-μπει στην ε-πο-χή ό-που α-να-φέ-ρε-ται το μου-σι-κο-χο-ρευ-τι-κό θέ-μα

και γ) την πα-ρα-κο-λού-θη-ση α-πό κά-ποιο κοι-νό.

Κα-τά κοι-νή ο-μο-λο-γί-α μια τέ-τοια πα-ρά-στα-ση θε-ω-ρεί-ται ε-πι-τυ-χη-μέ-νη ό-ταν αφ' ε-νός μεν η ε-κτέ-λε-ση του μου-σι-κού και χο-ρευ-τι-κού μέ-ρους εί-ναι κα-τά το δυ-να-τό αρ-τιό-τε-ρη και ε-ντυ-πω-σια-κό-τε-ρη, αφ' ε-τέ-ρου δε το κοι-νό χει-ρο-κροτεί με θέρ-μη τους συ-ντε-λε-στές της πα-ρά-στα-σης. Α-ναμ-φί-βο-λα οι πα-ρά-με-τροι αυτοί α-πο-τε-λούν α-σφα-λές κρι-τή-ριο της ε-πι-τυ-χί-ας πα-ρό-μοιων προ-σπα-θειών. Ισχύ-ει ό-μως το ί-διο κρι-τή-ριο προ-κει-μέ-νου να χα-ρα-κτη-ρι-στεί ε-πι-τυ-χής μια πρω-το-βου-λί-α, που στο-χεύ-ει στην δια-φύ-λα-ξη και την α-ει-φο-ρί-α των πα-ρα-δο-σια-κών μορ-φών του λα-ϊ-κού ή μη πο-λι-τι-σμού;

Στο πα-ρα-πά-νω πα-ρά-δειγ-μα, α-πό την ά-πο-ψη της συμ-βο-λής στη διά-σω-ση, η άρ-τια ε-κτέ-λε-ση τό-τε μό-νο α-πο-κτά νό-η-μα και α-ξί-α ό-ταν έ-χει τη-ρη-θεί η σω-στή δια-δικα-σί-α της α-να-πα-ρα-γω-γής μου-σι-κών και χο-ρευ-τι-κών στοι-χεί-ων, τα ο-ποί-α προ-ηγου-μέ-νως ε-ρευ-νή-θη-καν συ-στη-μα-τι-κά και α-να-συ-στά-θη-καν με-θο-δι-κά ώ-στε να αντα-να-κλούν τον κό-σμο, την ε-πο-χή και τον πο-λι-τι-σμό της κοι-νω-νί-ας της ο-ποί-ας α-πο-τε-λού-σαν συ-στα-τι-κό και δο-μι-κό στοι-χεί-ο. Αν αυ-τό δεν συμ-βεί, τό-τε η α-να-πα-ρά-στα-ση μπο-ρεί να έ-χει α-ξί-α για τις ό-ποιες αισθη-τι-κές α-ντι-λή-ψεις του πα-ρό-ντος, εί-ναι ό-μως μα-κριά α-πό το να με-ταγ-γί-ζει την πο-λι-τι-σμι-κή α-ντί-λη-ψη του χρό-νου και του χώ-ρου που μέ-σα τους δη-μιουρ-γή-θη-κε. Στην πε-ρί-πτω-ση δε που η ό-λη διε-ξα-γω-γή του εγ-χει-ρή-μα-τος, υ-πή-κου-σε στους ό-ρους και τις προ-ϋ-πο-θέ-σεις της καλ-λί-τε-ρης δυ-να-τής προ-σέγ-γι-σης του πα-ρα-δε-δο-μέ-νου, τό-τε βέ-βαια το α-κο-λού-θη-μα δεν μπο-ρεί πα-ρά να ά-πτε-ται της α-κε-ραιό-τη-τας και ί-σως -κά-ποιες φο-ρές- ν' αγ-γί-ζει και την τε-λειό-τη-τα. Τό-τε α-νε-πι-φύ-λα-κτα, μπο-ρεί κα-νείς να συ-νη-γο-ρή-σει υ-πέρ της με-θό-δου, ό-σον α-φο-ρά τη συμ-βο-λή της στη διά-σω-ση πο-λι-τι-σμι-κών εκ-φάν-σε-ων του πα-ρελ-θό-ντος. Ω-στό-σο δεν μπο-ρεί πα-ρά να εί-ναι ε-πι-φυ-λα-κτι-κός για τη με-τα-βί-βα-ση του πνεύ-μα-τος του α-να-πα-ρα-γο-μέ-νου, της αι-τιώ-δους δη-λα-δή συ-νά-φειας με το πε-ρι-βάλ-λον μέ-σα στο ο-ποί-ο εκ-κο-λά-φθη-κε και δια-μορ-φώ-θη-κε.

(συνεχίζεται)